

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015597	CPR Plurilingüe La Milagrosa	Santiago de Compostela	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Ciencias Sociais	3º Pri.	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	16
4.2. Materiais e recursos didácticos	17
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	17
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	17
6. Medidas de atención á diversidade	18
7.1. Concreción dos elementos transversais	19
7.2. Actividades complementarias	20
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	20
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	21
9. Outros apartados	22

1. Introducción

Esta programación está deseñada para levarse a cabo no CPR Plurilingüe La Milagrosa, situado en Santiago de Compostela. É un centro privado-concertado de liña 1 que conta con 9 unidades: 3 de Educación Infantil e 6 de Educación Primaria. A xornada lectiva do centro desenvólvese en xornada partida, de 9.30h a 12.30h e de 15.00h a 17.00h, agás os venres que ten xornada continuada de 9.00h a 14.00h.

A área das Ciencias Sociais organízase como a confluencia de varias disciplinas científicas. A educación dos alumnos encauzarase cara unha perspectiva integradora que posibilite desenvolver novas formas de sentir, pensar e actuar nunha sociedade global para construír un mundo máis xusto e solidario. Isto require entender a realidade como un proceso que pode e debe intervir, tanto individual como colectivamente. Neste sentido, a noción de configuración refírese á interacción entre distintos factores, fenómenos, acontecementos e procesos que constitúen o escenario da existencia humana. Un escenario que, no século XXI aparece cambiando, diversificada, global e multi-causal, que é especialmente relevante para as nenas e nenos, desenvolver o pensamento crítico e aprender a respectar, conservar e vivir en torno a eles recoñecendo a súa propia cultura como un elemento de identidade.

A finalidade da área debe estar encamiñada a que o alumnado aprenda a reflexionar e desenvolver e regular o seu propio aprendizaxe e traballo en interacción coas características propias da etapa psicoevolutiva, procurando o óptimo desenvolvemento físico, sensorial, mental e emocional, respectando diferenzas e diferentes ritmos de aprendizaxe.

Partirase do entorno cara ámbitos cada vez máis complexos, creando ou buscando as condicións necesarias para que observe, experimente e indague, reconstruíndo a súa visión da realidade. Neste sentido, tanto nos obxectivos como nos contidos e nos criterios de avaliación introducíronse aspectos referidos o coñecemento do entorno social.

Antes de comezar a desenvolver a programación o primeiro que debemos saber son as características do alumnado co que imos a traballar, segundo a singularidade da zona na que viven, a idade e as circunstancias persoais e sociais de cada alumno:

-Centro escolar situado nunha cidade sendo a poboación maioritariamente de clase media. Consideramos a existencia de grupos de aproximadamente 25 educandos, con un número similar de nenos e nenas.

-Se considera en cada grupo a posibilidade de ACNEAE.

-Se considera un interese grande polo mundo social dado polo contexto sociocultural no que se desenvolven xa que está moi presente nos medios de comunicación.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura, responsable e eficiente, para buscar información, comunicarse e traballar de maneira individual, en equipo e en rede.	3		4	1-2-3-4-5				4
OBX2 - Expor e dar resposta a cuestións científicas sinxelas, utilizando diferentes técnicas, instrumentos e modelos propios do pensamento científico, para interpretar e explicar feitos e fenómenos que ocorren no medio natural, social e cultural.	1-2-3		2-4	1-2		4		
OBX3 - Identificar as características dos diferentes elementos ou sistemas do medio natural, social e cultural, analizando a súa organización e propiedades e establecendo relacións entre estes, para recoñecer o valor do patrimonio cultural, conservalo, melloralo e emprender accións para o seu uso responsable.			1-2-4-5	1		4	1	1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Identificar as causas e consecuencias da intervención humana na contorna, desde os puntos de vista social, económico, cultural, tecnolóxico e ambiental, para mellorar a capacidade de afrontar problemas, buscar solucións e actuar de maneira individual e cooperativa na súa resolución, e para poñer en práctica estilos de vida sustentables e consecuentes co respecto, o coidado e a protección das persoas e do planeta.	5		2-5		4	1-3-4	1	
OBX5 - Observar, comprender e interpretar continuidades e cambios do medio natural, social e cultural, analizando relacións de causalidade, simultaneidade e sucesión, para explicar e valorar as relacións entre diferentes elementos e acontecementos.	3		4		4	1-3	2	1
OBX6 - Recoñecer e valorar a diversidade e a igualdade de xénero, mostrando empatía e respecto por outras culturas e reflexionando sobre cuestións éticas, para contribuír ao benestar individual e colectivo dunha sociedade en continua transformación e ao logro dos valores de integración europea.		3			3	1-2-3		1
OBX7 - Participar na contorna e na vida social de forma eficaz e construtiva desde o respecto aos valores democráticos, os dereitos humanos e da infancia e os principios e valores da Constitución española e a Unión Europea, valorando a función do Estado e as súas institucións no mantemento da paz e seguridade integral cidadá, para xerar interaccións respectuosas e equitativas e promover a resolución pacífica e dialogada dos conflitos.	5				1	1-2-3		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A Terra. Descubrimos as paisaxes.	Nesta unidade trátase de que o alumnado coñeza os principais elementos que definen as paisaxes, deste xeito, resultarlles máis doado identificar os diversos factores que provocan ese desgaste paisaxístico, e, á súa vez, vai favorecer a identificación correcta de medidas para corrixir os nosos hábitos e	16	12	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A Terra. Descubrimos as paisaxes.	buscar solucións para evitar que sigan producíndose.	16	12	X		
2	Necesitamos a auga.	Nesta unidade, o alumnado vai coñecer mais a fondo os contidos relacionados coas extensións de auga presentes no noso planeta e as súas características. Ao finalizar, preténdese que consigan tomar máis conciencia dos usos que facemos da auga e que recoñezan a necesidade de coidala.	18	12	X		
3	Que importante é o aire!	A contaminación do aire representa un importante risco para a saúde ambiental. A relevancia do estado das capas da Terra e conceptos relacionados coa metereoloxía son conceptos que se traballarán nesta unidade transversalmente para favorecer a comprensión da importancia do aire nas nosas vidas e a súa contextualización.	18	12		X	
4	Vivimos Xuntos.	Nesta unidade propóñense contidos que promoven o desenvolvemento de experiencias significativas e cotiás e que fomentan a necesaria conciencia social para coa súa localidade e outros ambientes. Trátase de promover a tolerancia, o respecto aos demais e a solidariedade como valores e normas sociais que se desenvolven na nosa vida en sociedade. Que alumnado senta un compromiso real por participar na mellora da súa contorna máis próxima.	17	12		X	
5	Cantos traballos diferentes.	O principal obxectivo desta unidade é facer ver ao alumnado que cada traballo representa un elo importante na cadea do funcionamento da súa contorna e que, no seu desempeño, ninguén ha de padecer ningún tipo de discriminación nin distinción.	15	11			X
6	Moitas cousas fálannos do pasado.	Entender que o pasado é a base sobre a cal se constrúe o presente e se planifica o futuro é o obxecto principal desta unidade.	16	11			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A Terra. Descubrimos as paisaxes.	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Usa dispositivos e recursos dixitais de forma segura, traballando de forma individual e en equipo.	PE	34
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Recoñece, protexe e respecta o patrimonio natural e cultural como un ben común.		
CA1.3 - Buscar e seleccionar información, de diferentes fontes seguras e fiables utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural e adquirindo léxico científico básico.	Selecciona información de distintas fontes seguras e fiables.	TI	66
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realiza actividades no centro establecendo acordos de forma dialogada, empregando linguaxe inclusiva e non discriminatoria.		
CA2.1 - Identificar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través de metodoloxías da indagación e utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	Utiliza os procesos adecuados para identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural.		
CA2.2 - Identificar conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Establece relacións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA2.3 - Identificar problemas ecosociais, propoñer posibles solucións e poñer en práctica estilos de vida sustentable, recoñecendo comportamentos respectuosos de coidado, corresponsabilidade e protección da contorna e uso sustentable dos recursos naturais, e expresando os cambios positivos e negativos causados no medio pola acción humana.	Identifica problemas ecosociais e propón posibles solucións para poñer en práctica unha vida sustentable.		
CA3.2 - Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as condutas non sexistas recoñecendo modelos positivos ao longo da historia.	Fomenta a igualdade e valora as condutas positivas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Avances no pasado relacionados coa ciencia e a tecnoloxía que contribuíron a transformar a nosa sociedade mostrando modelos que incorporen unha perspectiva de xénero. - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos.

Contidos

- Dispositivos e recursos dixitais de acordo con as necesidades do contexto educativo. A aula virtual
- A Terra e as catástrofes naturais. Elementos, movementos e dinámicas que ocorren no universo.
- O clima e a paisaxe. Os fenómenos atmosféricos. Toma e rexistro de datos e variables meteorolóxicas (temperatura, humidade, vento, precipitacións) e a súa representación gráfica e visual: o climograma.
- Coñecemento do espazo. Representación do espazo. Representación da Terra a través do globo terráqueo, os mapas e outros recursos dixitais. Uso de planos do barrio ou da localidade, como representación gráfica de espazos. Interpretación de lendas e símbolos cartográficos elementais en mapas.
- O cambio climático. Introducción ás causas e consecuencias do cambio climático, e o seu impacto nas paisaxes da Terra.
- Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero.
- O patrimonio natural e cultural. Os espazos protexidos, culturais e naturais. O seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
2	Necesitamos a auga.	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Usa dispositivos e recursos dixitais de forma segura, traballando de forma individual e en equipo.	PE	55
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura instrumentos e dispositivos, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Realiza experimentos, utilizando diferentes técnicas de indagación sinxelas.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Recoñece, protexe e respecta o patrimonio natural e cultural como un ben común.		
CA4.3 - Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades desde a Prehistoria ata a Idade Antiga, incorporando a perspectiva de xénero.	Utiliza nocións básicas de medida para ordenar feitos da contorna social e cultural inmediata.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Buscar e seleccionar información, de diferentes fontes seguras e fiables utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural e adquirindo léxico científico básico.	Selecciona información de distintas fontes seguras e fiables.	TI	45
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realiza actividades no contexto do cento establecendo acordos cunha linguaxe inclusiva e non violenta.		
CA2.1 - Identificar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través de metodoloxías da indagación e utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	Utilizar os procesos adecuados para identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural.		
CA2.3 - Identificar problemas ecosociais, propoñer posibles solucións e poñer en práctica estilos de vida sustentable, recoñecendo comportamentos respectuosos de coidado, corresponsabilidade e protección da contorna e uso sustentable dos recursos naturais, e expresando os cambios positivos e negativos causados no medio pola acción humana.	Establece relacións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA3.4 - Interiorizar normas básicas para a convivencia no uso dos espazos públicos como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción, identificando os sinais de tráfico e tomando conciencia da importancia dunha mobilidade segura, saudable e sustentable tanto para as persoas como para o planeta.	Interioriza as normas básicas para a convivencia nos espazos públicos e identifica as sinais de tráfico tomando conciencia dunha mobilidade segura e saudable.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns, creación de modelos, investigación a través de procura de información, experimentos con control de variables...). - Instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións precisas de acordo coas necesidades da investigación. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Fomento da curiosidade, a iniciativa e a constancia na realización das diferentes investigacións. - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos. - Dispositivos e recursos dixitais de acordo con as necesidades do contexto educativo. A aula virtual - O clima e a paisaxe. Os fenómenos atmosféricos. Toma e rexistro de datos e variables meteorolóxicas (temperatura, humidade, vento, precipitacións) e a súa representación gráfica e visual: o climograma. - O cambio climático. Introducción ás causas e consecuencias do cambio climático, e o seu impacto nas paisaxes da Terra. - Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia e interdependencia entre persoas, sociedades e medio natural.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estilos de vida sustentable. O consumo e a produción responsables, a alimentación equilibrada e sustentable, o uso eficiente da auga e da enerxía, a mobilidade segura, saudable e sustentable, e a prevención e a xestión dos residuos. - Desigualdade social e acceso aos recursos. Usos do espazo polo ser humano e evolución das actividades produtivas. - Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero. - Compromisos e normas para a vida en sociedade. - Iniciación na investigación e nos métodos de traballo para a realización de proxectos, que analicen feitos, asuntos e temas de relevancia actual con perspectiva histórica, contextualizándoos na época correspondente. - A acción de mulleres e homes como suxeitos na historia. Descubrimentos e inventos importantes ao longo da historia.

UD	Título da UD	Duración
3	Que importante é o aire!	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Usa dispositivos e recursos dixitais de forma segura, traballando de forma individual e en equipo.	PE	38
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura instrumentos e dispositivos, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Realiza experimentos, utilizando diferentes técnicas de indagación sinxelas.		
CA1.3 - Buscar e seleccionar información, de diferentes fontes seguras e fiables utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural e adquirindo léxico científico básico.	Selecciona información de distintas fontes seguras e fiables.	TI	62
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realiza actividades na comunidade escolar establecendo acordos de forma democrática, empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.		
CA2.1 - Identificar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través de metodoloxías da indagación e utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	Utiliza os procesos adecuados para identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Identificar problemas ecosociais, propoñer posibles solucións e poñer en práctica estilos de vida sustentable, recoñecendo comportamentos respectuosos de coidado, corresponsabilidade e protección da contorna e uso sustentable dos recursos naturais, e expresando os cambios positivos e negativos causados no medio pola acción humana.	Establece relacións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA3.2 - Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as condutas non sexistas recoñecendo modelos positivos ao longo da historia.	Fomenta a igualdade e valora as condutas positivas.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Protexe o patrimonio natural como un ben común, adoptando condutas respectuosas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións precisas de acordo coas necesidades da investigación. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Fomento da curiosidade, a iniciativa e a constancia na realización das diferentes investigacións. - Avances no pasado relacionados coa ciencia e a tecnoloxía que contribuíron a transformar a nosa sociedade mostrando modelos que incorporen unha perspectiva de xénero. - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos. - A Terra e as catástrofes naturais. Elementos, movementos e dinámicas que ocorren no universo. - O cambio climático. Introducción ás causas e consecuencias do cambio climático, e o seu impacto nas paisaxes da Terra. - Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia e interdependencia entre persoas, sociedades e medio natural. - Estilos de vida sustentable. O consumo e a produción responsables, a alimentación equilibrada e sustentable, o uso eficiente da auga e da enerxía, a mobilidade segura, saudable e sustentable, e a prevención e a xestión dos residuos. - Costumes, tradicións e manifestacións culturais da contorna. Respecto pola diversidade cultural que convive na contorna da cohesión social. A cultura de paz e non violencia. - Compromisos e normas para a vida en sociedade. - O patrimonio natural e cultural. Os espazos protexidos, culturais e naturais. O seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
4	Vivimos Xuntos.	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Usa dispositivos e recursos dixitais de forma segura, traballando de forma individual e en equipo.	PE	55
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura instrumentos e dispositivos, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Realiza experimentos, utilizando diferentes técnicas de indagación sinxelas.		
CA3.3 - Coñecer os principais órganos de goberno e funcións de diversas administracións e servizos públicos, valorando a importancia da súa xestión para a seguridade integral cidadá e a participación democrática.	Identifica os principais órganos de goberno e as súas funcións.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e proponendo accións para a súa conservación e mellora.	Recoñece, protexe e respecta o patrimonio natural e cultural como un ben común.		
CA4.3 - Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades desde a Prehistoria ata a Idade Antiga, incorporando a perspectiva de xénero.	Coñece e informa sobre formas de vida, persoas e grupos relevantes do pasado.		
CA1.3 - Buscar e seleccionar información, de diferentes fontes seguras e fiables utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural e adquirindo léxico científico básico.	Selecciona información de distintas fontes seguras e fiables.	TI	45
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realiza actividades n o contexto escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.		
CA2.2 - Identificar conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Establece relacións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA3.2 - Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as condutas non sexistas recoñecendo modelos positivos ao longo da historia.	Fomenta a igualdade e valorar as condutas positivas.		
CA3.4 - Interiorizar normas básicas para a convivencia no uso dos espazos públicos como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción, identificando os sinais de tráfico e tomando conciencia da importancia dunha mobilidade segura, saudable e sustentable tanto para as persoas como para o planeta.	Interioriza as normas básicas para a convivencia no uso dos espazos públicos, identificando os sinais de tráfico e tomando conciencia da importancia dunha mobilidade segura.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns, creación de modelos, investigación a través de procura de información, experimentos con control de variables...).
- Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións.
- Fomento da curiosidade, a iniciativa e a constancia na realización das diferentes investigacións.
- Avances no pasado relacionados coa ciencia e a tecnoloxía que contribuíron a transformar a nosa sociedade mostrando modelos que incorporen unha perspectiva de xénero.
- Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos.
- Dispositivos e recursos dixitais de acordo con as necesidades do contexto educativo. A aula virtual
- Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia e interdependencia entre persoas, sociedades e medio natural.
- Estilos de vida sustentable. O consumo e a produción responsables, a alimentación equilibrada e sustentable, o uso eficiente da auga e da enerxía, a mobilidade segura, saudable e sustentable, e a prevención e a xestión dos residuos.
- Desigualdade social e acceso aos recursos. Usos do espazo polo ser humano e evolución das actividades produtivas.
- Costumes, tradicións e manifestacións culturais da contorna. Respecto pola diversidade cultural que convive na contorna da cohesión social. A cultura de paz e non violencia.
- Organización política e territorial de Galicia.
- Organización e funcionamento da sociedade. As principais institucións e entidades da contorna local, rexional e nacional e os servizos públicos que prestan. Estrutura administrativa de Galicia.
- Ocupación e distribución da poboación no espazo e análise dos principais problemas e retos demográficos. Representación gráfica e cartográfica da poboación. A organización do territorio en Galicia.
- Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero.
- Compromisos e normas para a vida en sociedade.
- As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais) como vía para a análise dos cambios e permanencias na localidade ao longo da historia.
- O tempo histórico. Nocións temporais e cronoloxía. Localización temporal das grandes etapas históricas en eixes cronolóxicos.
- Iniciación na investigación e nos métodos de traballo para a realización de proxectos, que analicen feitos, asuntos e temas de relevancia actual con perspectiva histórica, contextualizándoos na época correspondente.
- A acción de mulleres e homes como suxeitos na historia. Descubrimentos e inventos importantes ao longo da historia.

UD	Título da UD	Duración
5	Cantos traballos diferentes.	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Identifica os principais órganos de goberno e as súas funcións.	PE	30
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Recoñece, protexe e respecta o patrimonio natural e cultural como un ben común.		
CA1.3 - Buscar e seleccionar información, de diferentes fontes seguras e fiables utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural e adquirindo léxico científico básico.	Selecciona información de distintas fontes seguras e fiables.	TI	70
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realiza actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades, establecendo acordos de forma dialogada e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta		
CA2.2 - Identificar conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Establece relacións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA2.3 - Identificar problemas ecosociais, propoñer posibles solucións e poñer en práctica estilos de vida sustentable, recoñecendo comportamentos respectuosos de coidado, corresponsabilidade e protección da contorna e uso sustentable dos recursos naturais, e expresando os cambios positivos e negativos causados no medio pola acción humana.	Identifica problemas ecosociais, propón posibles solucións e pon en práctica unha vida sustentable.		
CA3.1 - Analizar a importancia demográfica, cultural e económica das migracións na actualidade, valorando con respecto e empatía a achega da diversidade cultural ao benestar individual e colectivo.	Valora a demografía, a cultura e a economía, facendo preguntas e predicións sobre fenómenos próximos.		
CA3.2 - Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as condutas non sexistas recoñecendo modelos positivos ao longo da historia.	Fomenta a igualdade e valora as condutas positivas.		
CA3.4 - Interiorizar normas básicas para a convivencia no uso dos espazos públicos como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción, identificando os sinais de tráfico e tomando conciencia da importancia dunha mobilidade segura, saudable e sustentable tanto para as persoas como para o planeta.	Interioriza as normas básicas de convivencia nos espazos públicos, identificando os sinais de tráfico e tomando conciencia dunha mobilidade segura e sustentable.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns, creación de modelos, investigación a través de procura de información, experimentos con control de variables...).
- Instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións precisas de acordo coas necesidades da investigación.
- Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións.
- Fomento da curiosidade, a iniciativa e a constancia na realización das diferentes investigacións.
- Avances no pasado relacionados coa ciencia e a tecnoloxía que contribuíron a transformar a nosa sociedade mostrando modelos que incorporen unha perspectiva de xénero.
- Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos.
- Dispositivos e recursos dixitais de acordo con as necesidades do contexto educativo. A aula virtual
- Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia e interdependencia entre persoas, sociedades e medio natural.
- Estilos de vida sustentable. O consumo e a produción responsables, a alimentación equilibrada e sustentable, o uso eficiente da auga e da enerxía, a mobilidade segura, saudable e sustentable, e a prevención e a xestión dos residuos.
- Desigualdade social e acceso aos recursos. Usos do espazo polo ser humano e evolución das actividades produtivas.
- Costumes, tradicións e manifestacións culturais da contorna. Respecto pola diversidade cultural que convive na contorna da cohesión social. A cultura de paz e non violencia.
- Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero.
- Seguridade viaria. A cidade como espazo de convivencia. Normas de circulación, sinais e marcas viarios. Mobilidade segura, saudable e sustentable como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción.
- Compromisos e normas para a vida en sociedade.
- As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais) como vía para a análise dos cambios e permanencias na localidade ao longo da historia.
- O patrimonio natural e cultural. Os espazos protexidos, culturais e naturais. O seu uso, coidado e conservación.
- Iniciación na investigación e nos métodos de traballo para a realización de proxectos, que analicen feitos, asuntos e temas de relevancia actual con perspectiva histórica, contextualizándoos na época correspondente.
- A acción de mulleres e homes como suxeitos na historia. Descubrimentos e inventos importantes ao longo da historia.

UD	Título da UD	Duración
6	Moitas cousas fálannos do pasado.	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Usa dispositivos e recursos dixitais de forma segura, traballando de forma individual e en equipo.	PE	60
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Fal preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura instrumentos e dispositivos, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Realiza experimentos, utilizando diferentes técnicas de indagación sinxelas.		
CA3.3 - Coñecer os principais órganos de goberno e funcións de diversas administracións e servizos públicos, valorando a importancia da súa xestión para a seguridade integral cidadá e a participación democrática.	Identifica os principais órganos de goberno e as súas funcións.		
CA4.2 - Identificar feitos da contorna social e cultural desde a Prehistoria ata a Idade Antiga, empregando as nocións de causalidade, simultaneidade e sucesión.	Utiliza nocións básicas de medida para ordenar feitos da contorna social e cultural inmediata.		
CA4.3 - Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades desde a Prehistoria ata a Idade Antiga, incorporando a perspectiva de xénero.	Coñece e informa sobre formas de vida, persoas e grupos relevantes do pasado.		
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realiza actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades, establecendo acordos de forma dialogada e democrática cunha linguaxe inclusiva e non violenta.	TI	40
CA2.1 - Identificar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través de metodoloxías da indagación e utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	Utiliza os procesos adecuados para identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural.		
CA3.1 - Analizar a importancia demográfica, cultural e económica das migracións na actualidade, valorando con respecto e empatía a achega da diversidade cultural ao benestar individual e colectivo.	Valora a demografía, a cultura e a economía, facendo preguntas e predicións sobre fenómenos próximos.		
CA3.2 - Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as condutas non sexistas recoñecendo modelos positivos ao longo da historia.	Fomenta a igualdade e valora as condutas positivas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns, creación de modelos, investigación a través de procura de información,

Contidos

- experimentos con control de variables...).
- Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións.
- Fomento da curiosidade, a iniciativa e a constancia na realización das diferentes investigacións.
- Avances no pasado relacionados coa ciencia e a tecnoloxía que contribuíron a transformar a nosa sociedade mostrando modelos que incorporen unha perspectiva de xénero.
- Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos.
- Dispositivos e recursos dixitais de acordo con as necesidades do contexto educativo. A aula virtual
- Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia e interdependencia entre persoas, sociedades e medio natural.
- Desigualdade social e acceso aos recursos. Usos do espazo polo ser humano e evolución das actividades produtivas.
- Organización política e territorial de Galicia.
- Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero.
- Compromisos e normas para a vida en sociedade.
- As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais) como vía para a análise dos cambios e permanencias na localidade ao longo da historia.
- O tempo histórico. Nocións temporais e cronoloxía. Localización temporal das grandes etapas históricas en eixes cronolóxicos.
- As expresións artísticas e culturais prehistóricas e da antigüidade e a súa contextualización histórica desde unha perspectiva de xénero.
- O patrimonio natural e cultural. Os espazos protexidos, culturais e naturais. O seu uso, coidado e conservación.
- Iniciación na investigación e nos métodos de traballo para a realización de proxectos, que analicen feitos, asuntos e temas de relevancia actual con perspectiva histórica, contextualizándoos na época correspondente.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Preténdese que a metodoloxía sexa activa, autónoma, expositiva, descubridora, creativa e participativa buscando a propia implicación do alumnado no proceso de ensinanza e no proceso de aprendizaxe.

Pártese do observable e das informacións / coñecementos previas do alumnado, facendo referencias ás súas aprendizaxes anteriores así como ao desenvolvemento do neno/a e ás súas características psicoevolutivos, para chegar ao coñecemento e así poder conseguir os obxectivos dun modo natural e ameno.

Traballarase na aula o programa do curso mediante os libros de texto e con actividades configuradas para días especiais.

Procuraremos a socialización do alumnado, e para iso aproveitaremos todos os tipos de agrupamentos para o traballo: individual, parellas, pequeno ou gran grupo dependendo das características do traballo a realizar. As actividades estarán deseñadas e presentadas para realizar en pequenos grupos, en gran grupo y de maneira individual. Daremos unha especial importancia á cooperación.

Proporcionaremos guías e estratexias de aprendizaxe, fomentaremos o afán de superación e a interiorización das normas do centro suscitaremos oportunidades de traballar coas tics e na biblioteca do centro

Negociaremos as rutinas da clase co alumnado e expoñerémolas claramente na aula (encargado e normas).

Traballar de xeito competencial na aula supón un cambio metodolóxico importante; o docente pasa a ser un xestor de coñecemento dos alumnos e estes adquiren un maior grao de protagonismo.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto de Natural Sciences 3º Primaria Santillana.
Plataforma dixital de Santillana na que poden traballar a materia dende o seu fogar.
Aula virtual escolar, na cal poderán ter acceso a contidos da materia.
Fichas elaboradas polo profesor e material fotocopiado.
Recursos da contorna (saídas culturais, exposicións, cine...)

Contando o centro con internet e pantalla dixital nas aulas e con un aula de informática, as tecnoloxías da información e comunicación preséntanse como unha ferramenta facilitadora para o profesorado á vez que motivadora para o alumnado que recibe os contidos de forma máis variada. Incorporaranse ás aulas recunchos onde estean á vista libros, revistas, murais... recursos, en xeral, cos que axudar a construír as súas aprendizaxes. Isto, á súa vez, permite ambientar a clase e integrarse ao día a día do grupo. Teranse en conta aqueles recursos xerais que favorezan os distintos estilos de aprendizaxe.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial realizarase a comezos do curso partindo dos criterios de avaliación do curso anterior. Deberemos ter en conta os informes se é o caso e resultados do curso pasado.

Como instrumento de avaliación realizarase:

-Unha proba escrita con exercicios básicos correspondentes ao nivel que queremos avaliar.

-Ao inicio de cada unidade didáctica poderase realizar unha avaliación de contidos previos necesarios para o seguimento adecuado da unidade.

As medidas a adoptar dependerán pois dos resultados desta avaliación inicial e tendo en conta, como xa dixemos, os resultados e informes do curso pasado.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	16	18	18	17	15	16	100
Proba escrita	34	55	38	55	30	60	46
Táboa de indicadores	66	45	62	45	70	40	54

Criterios de cualificación:

En cada avaliación:

PROBAS ESCRITAS e/ou ORAIS = 50%

-Daremos este peso dentro da cualificación global de cada materia ao rendemento específico demostrado polos

alumnos e evidenciado a través de diferentes probas de rendemento (tanto escritas como orais) realizadas para comprobar tanto o nivel de coñecementos adquiridos como a capacidade de xeneralización de ditos aprendizaxes.

-Preguntas directas sobre o que se está traballando.

TRABALLO DIARIO NO COLEXIO E NA CASA - ESFORZO = 35%

-Observación de traballos nos cadernos, libros e forma de traballar.

-Realización correcta dos traballos.

-Organización e boa presentación das tarefas.

-Estudio diario e realización diaria das actividades individuais tanto aula como na casa.

-Regularidade e constancia no traballo diario.

ACTITUDE, COMPORTAMENTO E CUMPRIMENTO DE NORMAS = 15%

-Non podemos esquecer que a actitude positiva cara a aprendizaxe favorece a adquisición de coñecementos. É por isto polo que aos alumnos teráselle en conta o interese mostrado en cada materia, a atención, a escoita activa e o respecto mostrado cara os diferentes elementos (persoais e materiais) que constitúen o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

-Cumprimento de normas e comportamento axeitado.

Para as avaliacións durante o curso iremos facendo rexistro de:

-Intervencións orais tipo resposta

-Observación directa do alumno/a nas actividades realizadas na aula

-Probas específicas

-Valoración de actitudes na clase.

-Colaboración á hora de coller e gardar o material preciso para utilizar nas actividades

-Respecta e escoita as intervencións dos compañeiros/as e as quendas á hora de participar en actividades

-Interese, participación, esforzo, colaboración e comportamento.

A avaliación será globalizada e continua; primarase o traballo diario na aula e a implicación e esforzo do alumnado. O profesorado terá en conta os logros persoais que observe na aula e poderá realizar algunhas probas obxectivas para ratificar os niveis de competencia alcanzados polo alumnado en cada bloque temático.

Criterios de recuperación:

Partindo dunha avaliación inicial o alumnado terán a oportunidade de poder recuperar as partes de materia ou a materia enteira que non superaron con éxito e traballaránse aqueles contidos e actividades que puideran estar menos afianzadas. Ao longo do curso o profesor/a prestará especial atención o alumnado que non ten a área superada, facendo fincapé nos contidos nos que ten máis dificultades. Para tal cometido o mestre facilitaralle una serie de actividades / tarefas a realizar que lles axudarán a superar satisfactoriamente a parte suspensa e para iso empregará materiais de reforzo que resulten innovadores e motivadores en cada trimestre, sempre repectando os criterios de cualificación xa expostos.

6. Medidas de atención á diversidade

Educación na diversidade supón unha escola para todos, na que todos teñan cabida coas súas características individuais. Unha escola, na que se lle ofrezca a cada un, aquilo que mellor lle axude a desenvolver a súa máxima potencialidade, partindo do que é.

Para atender a este alumnado diverso temos que axustar a resposta educativa a cada alumno, de xeito que cubramos as necesidades individuais do conxunto global do alumnado.

A atención á diversidade rexeráse polos principios de normalización e inclusión; equidade, igualdade de oportunidades e non discriminación; flexibilidade e accesibilidade; interculturalidade e promoción da convivencia.

Para orientar a nosa labor na atención á diversidade teremos en conta:

-A necesidade dun coñecemento profundo do noso alumnado.

-A adaptación do programación en función dos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe.

-Empregar métodos didácticos que promovan a experiencia directa e a reflexión por parte do alumnado.

-Utilización de diferentes canles e recursos na aula.

-En casos de alumnado con NEE, un traballo coordinado cos distintos profesionais.

As medidas de atención á diversidade son actuacións complementarias a favor da igualdade de oportunidades, no presente caso que faciliten o acceso e gozo a unha actividade científica. Para este apartado débense ter en conta as características persoais, físicas e afectivas que se puidesen dar dentro da aula.

De calquera maneira, é imposible recoller toda a variedade de situacións e necesidades que puidesen surxir. En xeral, daranse algunhas indicacións básicas para que todo o alumnado poida participar no maior número de actividades

posibles.

O obxectivo é que todos os escolares que realicen calquera actividade participen dun modo activo. Moitas veces non sabemos como implicar ao alumnado con diversidade funcional (alumnado que presenta dificultades visuais, auditivas, motrices, intelectuais) na dinámica da aula. Daranse algunhas pautas xenéricas:

-Para persoas con problemas motrices pódese traballar apoiados en pulsadores de todo tipo a través do ordenador e dos diferentes periféricos para que en actividades nas que os poidamos implicar poidan ser partícipes e sentirse integrados no grupo.

-Para persoas con dificultades visuais podemos apoiarnos no encerado dixital ou nas teclas de accesibilidade que ten o ordenador, ademais de ampliar o tamaño dos debuxos e textos ou simplemente cambiando a tonalidade de cor ou de contraste dos materiais presentados dependendo de cada caso concreto.

-Para persoa con problemas auditivos ou restos de audición, podemos emplear un pequeno aparato que conectado ao ordenador amplifica o son, o que permite percibilo a través de vibracións ou por vía ósea (aparatos tipo Sonar Speaker)

Hoxe en día a tecnoloxía avanza moi rápido e existen multitude de aparatos e aplicacións nos dispositivos móbiles e tabletas as cales podemos utilizar para todas as dificultades que se nos presenten, a hora de preparar unha clase ou calquera tipo actividade, en canto aos problemas auditivos e visuais.

É aconsellable realizar un cuestionario previo para poder abordar todas as necesidades que poidan surxir.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - EDUCACIÓN EN VALORES	X	X	X	X	X	X
ET.2 - CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR	X	X	X	X	X	X
ET.3 - PLAN TIC	X	X	X	X	X	X
ET.4 - ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AO PLAN DE CONVIVENCIA	X	X	X	X	X	X
ET.5 - ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AO PROXECTO LINGÜÍSTICO	X	X	X	X	X	X

Observacións:

EDUCACIÓN EN VALORES

En cada unidade e aproveitando as celebracións e conmemoracións durante o curso escolar proporanse unha serie de actividades cooperativas e grupais para traballar e fomentar a: responsabilidade, xenerosidade, compromiso, tolerancia, humildade, gratitude e honestidade.

CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR

Actividades relacionadas coa lectura e o uso da biblioteca do centro dentro do plan lector: lecturas científicas, historia da ciencia, cadernos de actividades científicas, uso de internet...

PLAN TIC

Dentro do Plan Tic do centro recóllense unha serie de obxectivos que se traballaran dende todas as áreas.

ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AO PLAN DE CONVIVENCIA

Estas actividades complementarias estarán dentro das actuacións e medidas para favorecer e garantir a convivencia, como por exemplo nas saídas do centro.

ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AO PROXECTO LINGÜÍSTICO

A materia de Ciencias sociais está incluída no plurilingüístico, neste caso en lingua galega.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
SAÍDAS CULTURAIS FORA DO CENTRO ESCOLAR	Visitas a museos, exposicións...	X	X	X
CHARLAS FORMATIVAS	Charlas formativas, dentro ou fora do centro escolar, de profesionais pertencentes a diferentes colectivos científicos e sociais.	X	X	X
EXPOSICIÓNS NO CENTRO ESCOLAR	Exposicións científicas, dentro do centro escolar, con explicacións por parte de profesionais pertencen a diferentes colectivos científicos.	X	X	X
BLOG CIENCIAS	Proposta de participación na elaboración dun blog de ciencias dentro do blog da biblioteca na páxina web do centro escolar.	X	X	X

Observacións:

As actividades complementarias realizaranse:

- Dentro da escola: en Halloween, no Nadal, polo Día da Paz, no Entroido, no día da Familia e para o festival de fin de curso.
- Fora da escola: asistencia a exposicións de arte e visitas culturais.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Avaliación positiva nos indicadores de avaliación da programación: táboa de indicadores da programación (instrumento de avaliación)
Superación da materia por parte do 80% do alumnado: actas de avaliación (instrumento de avaliación)
Metodoloxía empregada
Grado de satisfacción coa propia práctica docente: diario de aula (instrumento de avaliación)
Clima de traballo na aula
Grado de satisfacción do alumnado: enquisa para o alumnado (instrumento de avaliación)
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Grado de satisfacción das familias: entrevistas coas familias (instrumento de avaliación)
Coordinación co equipo docente: actas das sesións de coordinación (instrumento de avaliación)

Descrición:

En xeral, avaliaremos a nosa práctica docente e o proceso de ensinanza, para realizar as modificacións necesarias, empregando unha serie de indicadores de logro e especificando o instrumento de avaliación utilizado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A avaliación da práctica docente e da propia programación permítenos recoller de xeito sistemático información relevante, co obxectivo de reaxustar a intervención educativa de acordo coas aprendizaxes reais do alumnado.

A continuación establécense algúns CRITERIOS DE AVALIACIÓN que poderían ser de utilidade á hora de avaliar a práctica docente:

RELACIÓN ENTRE OS AXENTES EDUCATIVOS

- As canles establecidas para a comunicación e coordinación coas familias son adecuadas e suficientes.
- Estase a conseguir unha implicación sistemática das familias na vida escolar.
- Aprovéitanse os recursos que ofrece o contorno, dando lugar a unha verdadeira corresponsabilización educativa.
- O equipo docente traballa de forma coordinada para lograr a unidade de criterios e a coherencia no proceso de ensinanza-aprendizaxe.
- A escola e as persoas que nela traballan participan activamente no proceso educativo.

AMBIENTE DE APRENDIZAXE

- A distribución do espazo crea un ambiente cómodo e seguro.
- A biblioteca de aula conta con material diverso e ben organizado.
- O material empregado é variado e adáptase ao alumnado.
- A organización do tempo adecúase ás tarefas propostas.

RELACIÓN GRUPO CLASE- PROFESORADO

- A miña relación co grupo clase é cálida e de confianza.
- A miña actuación favorece que os nenos e nenas expresen as súas opinións.
- A miña intervención estimula a creatividade e evita estereotipos.
- As situacións de aprendizaxe creadas serven para que nenos e nenas adquiran aprendizaxes significativas e poidan levalas á práctica.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

- A programación está aberta aos cambios e é receptiva a innovacións.
- Os obxectivos propostos adáptanse ás características do alumnado.
- Os contidos seleccionados trabállanse de forma significativa para as nenas e nenos.
- As actividades propostas son do interese dos nenos e nenas e favorecen a súa participación activa.
- A proposta metodolóxica axuda ao desenvolvemento das competencias.
- Os distintos agrupamentos utilizados permiten a variedade de interaccións.
- A avaliación recolle a evolución no proceso de aprendizaxe do alumnado.
- As técnicas e fontes utilizadas para a avaliación son adecuadas e suficientes.
- A diversidade é valorada como un elemento positivo e enriquecedor.
- As estratexias para dar resposta aos casos de Necesidades Específicas de Apoio Educativo son eficaces.

O profesorado revisará os métodos a implementar en cada sesión e unidade didáctica ou proxecto, para axustalos ás necesidades temporais ou permanentes do alumnado, gustos, preferencias e estilos de aprendizaxe de cada neno/a.

Á súa vez, teranse en conta os resultados obtidos e o nivel de implicación que se consegue por parte do alumnado; un alto nivel de atención e implicación levará a reforzar as técnicas e materiais utilizados; pola contra, se a atención e implicación é baixa implicará unha revisión das actuacións levadas a cabo.

A aplicación práctica da programación didáctica esixe una reflexión e avaliación sistemática dos elementos que a compoñen.

Podemos identificar diferentes ELEMENTOS AVALIABLES partindo do proceso de ensinanza aprendizaxe:

AVALIACIÓN DOS OBXECTIVOS:

- Se se adaptan ao currículo.
- Se se adecúan aos obxectivos xerais de cada curso.
- Se se adaptan aos coñecementos e capacidades reais dos alumnos para o éxito do proceso de aprendizaxe. (procederase a valorar a consecución dos obxectivos de forma que se poidan ir corrixindo ou readaptando algúns dos aspectos que poidan resultar mellorables)

AVALIACIÓN DOS CONTIDOS:

- Se se adaptan ao currículo.
- Se concretan os obxectivos propostos.
- Se amosan una lóxica interna.

AVALIACIÓN DO CONXUNTO DA EXPERIENCIA EDUCATIVA:

- Se permite o tratamento de diferentes dimensións do contido para acadar os obxectivos propostos.
- Se permite unha adaptación para a atención a diversidade en función as propostas e ideas dos alumnos.
- Se ten en conta o proceso de auto avaliación e auto aprendizaxe do alumno.

AVALIACIÓN DOS RECURSO DIDÁCTICOS:

- Se apoian a interacción entre o alumnado e entre profesorado alumnado.
- Se utilizan recursos habituais da vida cotiá non feitos con fins didácticos.
- Se son útiles para o desenvolvemento dos contidos e o alcance dos obxectivos.
- Se permiten a exercitación de diferentes formas de expresión.
- Se estimulan as diferentes formas receptivas.
- Se estimulan a participación activa do estudante, a súa creatividade, autonomía e socialización.

Para analizar estes aspectos, a programación estará suxeita a DOUS TIPOS DE AVALIACIÓN: DE PROGRESO E FINAL.

-A AVALIACIÓN DE PROGRESO permitirá una mellor aplicación da programación, á hora de desenvolver a de aula e un axuste máis adecuado ás necesidades do alumnado. A avaliación continua da programación permite adaptala na medida do posible ás necesidades que se vaian detectando durante todo o proceso de ensino aprendizaxe.

-A AVALIACIÓN FINAL terá como obxectivo a consideración da programación dun ano escolar para o seguinte, reformulando aqueles aspectos que se consideren oportunos.

Os INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN que se utilizarán serán os seguintes:

- Reunións de coordinación que permitan una avaliación da programación co fin de adaptala ás necesidades do alumnado e facer os axustes precisos para que os obxectivos programados sexan acadados con maior éxito.
- Reunión de avaliación final que terá como obxectivo a análise do desenvolvemento da programación, reflectindo na memoria final do departamento aqueles apartados que precisan ser modificados ou reformados.
- Auto avaliación do profesorado: os modelos polos cales se auto avalía ao profesorado deberían tratar temas como: logro de los obxectivos plantexados, tratamento dos contidos, viabilidade dos criterios de avaliación, competencias básicas e suxestións de mellora.

9. Outros apartados